

Vass och halm

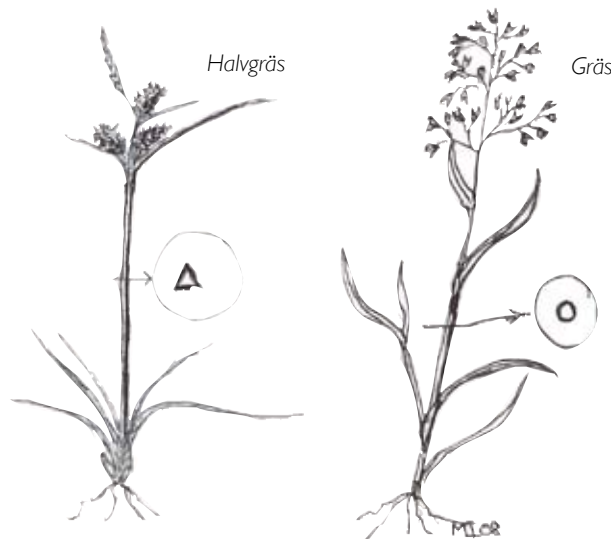
Både vass och halm är gräs. Stråna är ihåliga med luftkanaler och är därför lämpliga som isolering i väggar och tak. I det gamla jordbruksamhället var halm en resurs som noga togs tillvara när säden skördades. Halm är strådeln av sädesväxter som blir kvar efter tröskningen. Vassstrån kan bli upp till fem meter höga och vissa äldre rågsorter har strån som är mer än 1,5 meter höga.

👉 Slöjda av halm

Till halmslöjd används särskilt guldgul, blank råghalm men andra grässorter går också bra. Fin slöjdhalm är oftast otröskad eller skördad "grön" innan säden mognat.

- Rensa stråna från ax och bladslidor. Klipp bort noderna och sortera efter längd och grovlek. Till figurer där böjda strån behövs ska stråna blötläggas i ljummet vatten. Efter ett par timmar är de mjuka nog att använda.
- Gör en tillsammanskrona: Forma en ring av en gren, till exempel sälg. Låt varje elev göra sin personliga girland genom att trä halmstrån som distanser, ull, knappar, rönnbär med mera på en tråd. Fäst girlangerna i ringen.

Beskrivning från *Halmens hus*, www.halmenshus.com som också säljer halm.

Gräs är ett- eller fleråriga örter. Stjälken kallas strå och är ihålig. Det runda strået har förtjockade noder. Bladen omsluter strået med en bladslida

Halvgräs saknar tydliga leder på strået och många halvgräs är trekantiga i genomskärning. Skillnaden mellan runda och kantiga stjälkar känns när ett strå rullas mellan fingertopparna.

Vass och halm i traditionen

I slöjdtraditionen finns flätade halmhattar särskilt från Dalsland. För att flätan skall bli helt slät, klippas noderna bort. Flätorna pressas eller manglas innan de sys ihop med lintråd kant i kant. Halmen måste vara fuktig hela tiden annars bryts stråna av. En 10 meter lång fläta behövs till en hatt. "Halmhattar" som säljs idag är nästan alltid gjorda utomlands av andra fibrer, vanligtvis palmblad.

Halm kom också till nytta som hackelse i djurfodret och till strö under djuren. I nödtider kunde även hackad vass ingå i djurfodret.

👉 Samla och sortera

Samla in olika grässorter och halvgräs. Titta på blommor, blad och strån. Sortera dem utifrån definitionen och beskrivningen här nedan.

November 2008

	Måndag	Tisdag	Onsdag	Torsdag	Fredag	Lördag	Söndag
v. 44	27	28	29	30	31	Allhelgonadagen 1	Tobias 2
v. 45	Hubert, Hugo 3	Sverker 4	Eugen, Eugenia 5	Gustav Adolf 6 Gustav Adolfsdagen 	Ingegerd, Ingela 7	Vendela 8	Teodor, Teodora 9
v. 46	Martin, Martina 10	Mårten 11	Konrad, Kurt 12	Kristian, Krister 13	Emil, Emilia 14	Leopold 15	Vibeke, Viveka 16
v. 47	Naemi, Naima 17	Lillemor, Moa 18	Elisabet, Lisbet 19	Pontus, Marina 20	Helga, Olga 21	Cecilia, Sissela 22	Klemens 23
v. 48	Gudrun, Rune 24	Katarina, Katja 25	Linus 26	Astrid, Asta 27	Malte 28	Sune 29	Andreas, Anders 30 1:a advent

VINJETT BILD: VASS

INFORMATION

Utmaningen 2008/2009 om Biologisk mångfald riktar sig till alla klasser i år 1 – 5:

Åtta nya växtarter

Resonera, välj, undersök och dokumentera

Läs mer på sid 4 eller på www.bioresurs.uu.se, välj förskola gr 1-5

Anta årets utmaning
redan nu!

